

Peter Terrin

Novel·lista

Amb 'El vigilant', Terrin es va convertir en un dels autors de les lletres neerlandeses amb més projecció internacional. Ara publica 'Postmortem', la impactant història d'un escriptor amb una filla de quatre anys que pateix un vessament cerebral

FRANCESC MELCION

“Hauria volgut patir jo en lloc de la meva filla”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Peter Terrin somriu i parla amb una calma encomanadissa. Costa d'imaginar que fa set anys, poc després d'acabar *El vigilant* –que Raig Verd va publicar en català el 2014–, l'autor de Flandes va viure el pitjor dels malsons: la seva filla Renée, de quatre anys, va patir un vessament cerebral. La tranquil·la vida d'escriptor que portava fins llavors va patir un sotrac enorme. Gràcies a la recuperació de la nena, Terrin va poder convertir aquesta experiència autobiogràfica en el nucli de la novel·la *Postmortem* (Raig Verd, 2016).

La malaltia de la Renée ocupa tota l'atenció del lector a partir de la meitat de *Postmortem*, però el protagonista del llibre és un escriptor mig fracassat, Emiel Steegman, que s'arriba a emportar la màquina d'escriure a l'hospital on la nena està ingressada.

Tota la part de l'ingrés de la Renée està basada en el que ens va passar,

però hi ha un petit detall inventat, justament el de la màquina d'escriure. No me la vaig endur a l'hospital perquè hauria sigut incapaç d'escriure-hi, però era una idea massa bonica per deixar-la córrer. Durant el coma de la Renée, els metges ens van dir que era important que la nena sentís sorolls coneguts. Va ser així com se'm va acudir que un dels sorolls més familiars de casa era el clic-clic de la meua màquina d'escriure.

No fas servir ordinador?

Des de fa uns anys no. El 2008 em vaig adonar que perdia massa temps al cap del dia mirant coses per internet i connectant-me a Facebook i Twitter. Em vaig adonar que internet era l'equivalent a fumar-se un cigarret després d'escriure una bona frase. Va ser llavors que vaig començar a fer servir màquina d'escriure. No era per nostàlgia, sinó per evitar qualsevol distracció.

“**EL MEU ESTIL LITERARI VOL SER INTUÏTIU I SENSIBLE, PLE D'ASSOCIACIONS**”

Era la primera vegada que t'enfrontaves amb material autobiogràfic? No. A principis dels 90, després de descobrir Willem Frederik Hermans –autor de *La casa refugi* i *La fosca habitació de Damocles*– vaig decidir que volia ser escriptor i em vaig passar cinc o sis anys llegint i escrivint sense dir-ho a ningú. M'agradaven els clàssics del relat breu: Cheever, Txékhov i Carver, que deia que per escriure literatura no cal ser literari –això va ser molt important per a mi–. Va ser llavors que vaig escriure una primera novel·la llarga sobre la meua vida. Però tan aviat com la vaig acabar em va semblar impubliable [riu].

Finalment vas debutar amb un llibre de contes el 1998, quan tenies 30 anys. L'èxit internacional et va arribar el 2009 amb *El vigilant*.

La novel·la va guanyar el Premi de Literatura de la Unió Europea, però la gran sort va ser que em van tradu-

ir a una quinzena de llengües. Això em va animar molt perquè a Bèlgica el llibre no va anar gaire bé, comercialment parlant. De cop i volta, era reconfortant trobar-me amb editors estrangers que s'animaven a publicar *El vigilant* tot i que no sortís a les llistes dels més venuts. Amb *Postmortem* m'ha passat una mica al revés: tant a Bèlgica com als Països Baixos va ser un *bestseller* el 2012, però de moment només s'ha traduït a quatre llengües.

L'ha llegit, la teua filla?

Encara no. La Renée és massa petita. Només té 11 anys. Quan va sortir el llibre es va enfadar en saber que els altres el llegien i a ella no l'hi deixàvem llegir. Va haver-hi una època en què li feia fins i tot vergonya haver-hi sortit. Es va arribar a plantejar la idea de fer una nova edició de la novel·la on sortís una part de la seva cara, i ella s'hi va negar. Ara potser hi accediria, perquè està obsessionada a ser famosa... [riu.]

¿Vas poder escriure el llibre perquè tot va anar bé?

Prefereixo no pensar què hauria pogut passar si no hagués anat així.

¿El missatge de *Postmortem* és d'esperança?

Sí. El meu llibre és ple d'esperança, fe i amor.

Així i tot, Steegman té una relació conflictiva amb Déu. Escriu: “Si resulta que Déu no té prou força per fer que cregui en Ell, com pot ser omnipotent?”

A la primera part del llibre, mentre porten la nena en cotxe a l'hospital, Steegman es prohibeix resar perquè li sembla una humiliació. Més endavant, però, mentre és a la màquina expenedora té la sensació que Déu li acaba de passar pel costat.

Què recordes, d'aquells dies?

Quan passes per una situació tan greu l'únic que voldries és canviar-li el lloc. Hauria volgut patir jo en lloc de la meua filla. Així i tot, quan van passar dos anys i em vaig posar a escriure, vaig treballar pensant que allò era una novel·la. Era l'únic que tenia al cap.

¿Creus que la teua prosa és hereva del Nouveau Roman? El llibre és ple de detalls, i l'atmosfera és crucial.

No ho havia pensat mai, però em sembla una bona observació [riu]. El meu estil vol ser intuïtiu i sensible, ple d'associacions. *Postmortem* és un dels llibres on es veu més. Sempre intento que cada llibre sigui molt diferent de l'anterior, però així i tot trobo lectors que diuen que hi veuen reflectida una coherència. És un misteri que em fa molt content. ◆◆